...rdiin proliitaarinar negedegtiî ... [illegible]

Buriaad-Mongoliin

YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eble B-M. zebleliin emenees eder byri niitelegdene. zilde garça baina.

1933 onii Ijyyni 29 nii eder

№ 148 (1005)

Zakika yne

Sara byriiin 2 tek. 50 menge 3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin 15 tek. 12 sariin 30 tek. dugaar nezeediin yne 10 menge

„YNENII" KOROONII AADRIS

Центросоюзная 19.

№№ телефонная; редактора 344, секретаря 323.

BK (b) N-iin Z-Sibiiriin kizkomiin IX dygeer pleenym zarlagdaba.

Ijyyniiin 29—de BK (b) N—iin Zyyn—Sibiiriin kizkomiin IX dygeer pleenym BK (b) N—iin raikomuudiin sekritaarnuudiin, sovkooznuudiin ba MTS—diin, AKZ—iin belekeliin keregiin komiteeduudiin rajoonuudiin etegemzetediin ba urgacigi cegneke rojoonuud dundiin komiisanuudiin tyryylegçediin kabaadalgataigaar zarlagdaba.

Kelceke asuudaluudni;

1. Zunii cagiin kedee azaliin kampaaninuudiin tukai (ebese tyyberi, paar beledkel, kuriaalga, oroosoto tariaanii ulas beledkel—iledkelçe n. Bykaatii).
2. MTS—diin ulas teriin keltesyyd ba tedenii raikomuudtai karilcaka joso bolon kolkooziin yyryyd tukai gargasan Teb Komiteediin togtooliin uçaraa (iledkelçe n. Lioonov)
3. Namiin ceberlelgiin jabaca (nek. Koorodkoviin medeecel)

BK (b) N—iin Z—S. Kizkom.

...izaariin koonkursa—meriiceede bolşoviig josoor kabaadaka ba engergeke

...Kolkoozçod udaarniguudiin ko...dugaar respyyblikiin kural kyr...arbaad konog yldebe. Aimag...kooz bykenii dor doriin ken...e keregni bol ene kuralda ka...dalcakiin erke olgoko mandaat ...lgada kereglegdeke zyilyydiigi ...cedkekiin tula byke kyce çada...gargaka jabadal azai.

...arilga respyyblik dotor niite ...ree dyyreze baina. Ecesleliin ...gyydiin garaa ygei bolboç, ...nee baisan dyngyydees bai...kada socialiis kolkooziin seeg...ni şiidkeke ilaltanuudiigi bari...i ba tarilgiin çanariin ton sai...sanii gerçelne. Kojordugaar ...an ziliin ekin ziliin bolşoviig ...arni kolkooziin josonii tusatai...kedee azaliin socialiis majag...di kegzyylekiin tukai namiin ...şugamiin zebiigi gerçelne.

...espyyblik dotor tarilga dyyre... urgaciin koinoos temecel bol ...lingee syyliin yjenyydte orozo ...a. Enyynii ton jike kedelmeri ...a, ene bol ulasta tariaaga ...algaar gyicedkegdene. Ene ...elmerinyydiigi gyicedkekiin ... eesediingee kyciigi ynekeeree ...şoviig josoor emkidkeze, eldeb ...idkeliin zagcaagi suladkaka ...aluudtai eris çangaar temeceke ...gtei.

...n metiin, amarakiigi kyseke ...aluud ali olon yzegdeseer baina. ...e tyryyn ede faktanuud tukai ...pyyblik dotor ton sulaar jabaza ...san paar kakalalga keleue. ...işeelebel Ulaan Tujaa kolkooz ...ede Ydiin rajoonii) tarilgaa ...niiin 5 da dyyrgeed, morid ... amaralta men ijyyniiin 17 kyrter egesen baika jum. „Bliyker" kolkooz 5-kongoor „Kubiskal" kolkooz 15 konogoor g. m. Ene metiin faaktanuud M-Şiberte, Bookondo, Selengede baika jum.

Urgaciin koinoos zebeer temecel ba kedee azaliin byke kedelmeriigi dyyren gyicedkel bol teb den ba zabsartaigaar kedelmerilelgiigi erike bişe, karin azalaa zebeer emkidkeke ba kedelmeriiin kyciigi tesebłen kimagadaltaigaar emkidkekiigi erike jum.

Ene bol olonki gazaraa saitar ukagdaagyi baina gebel: Deede-Ydiin M Şiberiin ba bişe zarim aimaguudiin zarim kolkoozuud bol moridoo ba maşiinaa jikeer suladkaza tarilgaa gyicedkesen baina.

Unaagaa ba maşiinaa kedelmeri kiize baika zuuraa amaruulkiin orondo olonki kolkoozuudiin pravleeninuud bol tuskai amaralta togtoozo, paar beledkeliin kedelmeriigi unzagairuulna. Ene metiin praaktikanuud bol oiro cagaa usadkagdaka josotoi.

Ene metiin amarakiigi kyseke sanal bol maşiinanuudaa ebese tarilgiin kuriaalgada beledkeke kereg deereç yzegdene.

GTAK-iin tesebeer bol ene ziliin kuriaalgiin kampaanida 3652 ebesenii maşiinanuudiigi 1445 tarmaka maşiinanundiigi, 2 minga şakuu tariaa kadaka maşiinanuudiigi, minga şakuu tariaa cokiko maşiinanuudiigi g. m. zasaka josotoi baina. Namiin TK ba SSSR-iin AKZ-iin kuriaalgiin maşiinanuudiigi cag dotoroni z a s a k i i g i u j a l g a l s a n t o g t o o l menee ederiin medeegeer jike sulaar gyicedkegdeze baina: Ede bygede yyrgenyydiigi gyicekeke ba dutuunuudliigi usadkaka talaar manai Zyyn—Sibiir dotor sonoskogdoson, rajoonuud somsoveeduud ba kolkooznuud MTS,MSS yydiin koonkursa—meriiceenii gyicedkelni ton jike uçartai ba çukala kemzee men azai.

Ene koonkursa—meriiceenii byke erilgenyydiigi dyyren gyicedkeke (menee ederiid manai soninii № to yze) ene ziliin kuriaalgiin kampaaniiin beledkeliigi kycelkiin jike kyşyyrge bolzo egene. Men sajadaa engergegdeke 2 dugaar respyyblikiin udaarnig kolkoozçodiin kuralni ene çukala kemzeegiin gyicedkeliigi nileed uragçani jabuulna.

Sonoskogdoson koonkursa—meriiceenii gol zyilyydiigi gyicedken çadaka arga bol „koonkursiin zyilyydiin gyicedkelde kolkoozuud ba MSS, azalça emçeteniigi MTS iin kedelmeriçediigi emkidkeke niitiin kedelmeri erg eer erkilelge, (kizkomiin ba KGK —togtooloos) men.

Manai Buriaad oron bol cag bolzor dotor ba sain çanartaigaar tariaagaa kuriaakiin ba cag bolzoroosnoi urid ulastaa tariaagaa tuşaakiin temecelde urid jabagçadiin suuri ezeleze çadaka byke çukala zyilyydtei baina

Gancal çukala kereglegdeke zyilni ene temeceliigi operatiiv josoor keeberil azai.

Urgaca kuriaalgada erkim sainaar beledkeke, tariaabeledkeliigi bolzoroos urid dyyrgeke

Aimag, Somon, MTS, MSS ba Kolkooznuud koorondiin koonkursiin tukai dyrim

Koonkursiin zorilgonuud

Konkursiin yndesen zorilgonud bol:

1. Kabariin tarilgiin kampaaniiigi toogiin ba çanariin talaar sain gyicedkelteigeer byteemzeteigeer, engergeke keregte aimagiin emkinyyd, MTS, somonii zeblel, MTS ba ergen olon kolkoozçoniigi elsyylke.

2. „Tarilgiin jabuulgada tuilagdasan amzaltanuudiigi bekizyylke ba paar kagalgiiigi cag bolzortoni jabuulka, tarilgaa sain çanartaigaar kiike, kuriaalga ba cokilgiigi zokis sainaar engergeke meteer erkim urgaca urguulkiigi oroldoko" (SSSR-iin AKZ-iin ba BK (b) namiin TK-iin 1933 onii Main 24-nii togtooloos)

3. Ebese kuriaalgiin kampaani ba siilosloko kedelmeriigi bytemzetei jabuulza socialiis maliin eskeberide tuiliin jikeken tezeeñin baaza baiguulka jabadaliigi kangaka.

4. Morinii zedkeke kyçiigi kimagadaka ba kabar—zunii namariin kedee azaliin kedelmeriigi jabuulka yjede traagtariin paarka ba bykii ked. azaliin maşiinanuudiigi ton aşagtaigaar keregleke.

5 Kabariin tarilgiin ba zunii namariin kedelmeriiin tesebiigi bytemzetei gyicedkeke, kolkooznuudiigi angiiin zabkai etegeedees byri mesen ceberleke ba kolkooznuudiigi şalgagdasan sain kaadaraar kangaka, kolkoozouudiigi caa şadaa emkidkeliin ba aza akuin talaar bekizyylke, byke kolkooznuudiigi bolşoviig bolgoko ba (byke kolkoozçonoo çanga çadaltai bolgoko) gesen loozoniigi bejelyylkiin telee temeceke temeceliigi ulam çangadkaka.

Koonkursiin emkidkel

6. Ene koonkursa bol 1933 onii Ijyyniiin 15 as Dekaabri 20 kyrter jabuulagdana.

7. Koonkursada beledkeke ba tyyyniigi bejelyylen jabuulka byke kedelmeri bol nek. Staalinda ilgeke raaportada garaa tabilcakiin erke olkiin telee tarilgada emkidkegçediin kizaariin kolkoozçon udaarniguudiin kojor dugaar kuralda teleelegçediigi ilgekiin erke olkiin telee temeceke temeceliin yndese deere jabuulagdana.

Enyyntei zokilduulan kizaariin ba aimagiin emkinyyd, MTS-iin ulas teriin keltesnyyd, somonii soveed namiin yyryyd bol kolkoozçon arad, azalça emçeten MTS-iin ba MSS-iin kedelmeriçenii dunda tus koonkursiin udka çanariigi nebteryylke, tukai emkidkeliin ba niitiin oilguulka kedelmeri ergeneer jabuulza, tedeniigi tarilgiigi byteemzetei gyicedkeke ba byke zunii namariin kedee azaliin kedelmeriligi erkim sainaar engergekiin tula elsyylke josotoi.

8. Kizaar dotoroo koonkursiigi ketelberilkiin tula kizaariin gazariin zurgaanii dergede kizaariin koonkursiin komiisa baiguulagdaza tyynde kizaariin gazariin zurgaanii teleelegçe (tyryylegçe) zerno traagtroceeenteriin, ebese tragtroceenteriin, komsomooliin kizkomiin „Zyyn Sibiriiin praavda" ba (Za kolegtiviizaaca) geze soninuudiin redaagciin teleelegçed orolcono.

Aimaguud dotoroo AGT-iin dergede rajoonii koonkursiin komiisa baiguulagdaza, tyynde AGT-iin (tyryylegçe), Komsomooliin aikom aimagiin soninii redaagciin, MTS (MSS) ulas teriin keltesiin juu direegciin teleelegçed orolcoko bolno.

9. Aimagiin komiisanuud bol kolkooz, MTS, somsoveediigi koonkursada oruulka jabadaliigi ba tus koonkursada orolcogçodiin koonkursiin erke baidaliigi toogiin ba çanariin talaar gyicedkeze baisanii gyicedkeliin materiaalnuudiigi cugluulka jabadaliigi emkidkeke; kedeegees abtasan medeegiin ali zerge zybken baisaniigi şalgan yzeke ba enyynii tula kedee nutagta tuskai kedelmeriçed brigaada g. m. ilgeke jabadaliigi emkidkeke

Aimagiin komiisanuud eesediingee zasedazni deere matiriaaluudiigi zeblen kelcesenii syylde tedeniigee eerlingee sanamzataigaar kizaariin komiista erke bişe ilgeke bolno. (Erkyy, kizaariin zurgaan, koonkursiin komiisada).

10. Şagnal olgoko jabadal bol rajoonii komiisaas abtasan mateiraaliin ba men tyynçelen bişe bişe medeenyydiin (şalgalta, informaaca gazeetiin materiaal g. m) yndese deere kizaariin komiisaar şiikegdeke bolno.

11. Koonkursiin jabaca ba tyynde kabaadalcagçadiin byteesen gyicedkelnyyd bol kaniin rajoonii ba kizaariin kebiei soninuudta ergeneer tolilogdon tunkaglagdana.

Koonkursa jabuulkiin erke baidaluud

12. Tus koonbursada byke rajoonuud, MTS, somsoveeduud ba kolkozuud kabaadaza çadana: tere koonkursada kabaadagçad bol enyynii dooroki erke baidaluudiigi gyicedkebel şagnal abça çadaka baina;

13. Byke kabaadagçadiin bygediini gyicedkeke erke baidaluud:

a. Kabariin tarilgiigi tesebtei zokilduulan too ba çanariin talaar sainaar cag bolzortoni byrimesen dyyrgeke ba şiniiciin tarilgiin tesebiigi zuun kubi ujalgata josoor dyrgeke.

b. Kolkozuud dotoroo yiledberisangiin teseb ba bykii brigaadanuudtaa yiledberiiin daalgabari egtesen begeed, tereni kolkoozçon aradiin dunda zeblen kelcegdesen baika.

c. Bykii kolkooznuud dotoroo kododoo kedelke kolkoozçontoigoor yiledberiiin brigaadiigi zebeer emkidkeke; brigaadada yiledberiiin gazariin tasagiigi, (selgyylen tarika bolzorto) zedkeke kyçiigi ba ked. azaliin maşiinanuudiigi tuşaan bekizyylke;

ç. SSSR-iin GTRK-iin togtooltoi gyiced zokilduulan azaliin noormo ba kedelmeriiigi azalta ederee cegneke jabadaliigi cag bolzortoni zokioozo, tyyniigi kolkoozçon bykende kyrgeke.

d. Kedelmeriee sain çanartaigaar byteesenii telee azalta ederiini nemeke ba muugaar byteesenii telee dooşoni korooko meteer azaliin too byridkeliigi erke bişe saizaruulka.

Kolkooznuud dotoroo loodornuudtai temeceke ba kendetei bişe şaltagaanaar kolkoozçonii kedelmerideè garka ygei jabadaltai temeceke tukai kuuli togtooliigi şuud bejelyylke;

e. Koonkursiin eces kyrter byke moridiini 90% dundaas dooşo bişe targan sain bejetei baika baidaliigi kangakaar moridoo sainaar unkaa ba karka tezeeke bolno (moriçodiigi şilen olko, moriçondo zokis sain daalgabari eke, zebeer ideelyylke, ceberleke, zokis amaralta o.goko g. m).

Enyynii tula, ijyyli sara dotoroo kolkooznuudiin byke kedelmeri kiize çadaka ygei moridiigi (şaruudiigi) aliç kedelmerlees sullaza tedeniigi tekerieen syydke dotoroo aduulka jabadaliigi emkidkeke;

f. Kolkooznuudiin gazar edlyyriin tasaguudiigi 1933 onii sintiaabriiin 15 kyrter selgyylen tarika pooli bolgon tasalka.

g. Paariigi kojor dabkar kakalka tesebiigi mer koorondiin eldyyriteigeer (lyseeni ba kyltivaaci) togtooson bolzortoni byrimesen gyicedkeke.

i. Şiniice ba ogoroodiin tariaanii tarilgiin bog ebesiigi 100% kyrter tyyke, lioniigi 100% begeed bog ebesende jikeer daragdasan tariigiigi kojor dakin tyyke, yldegçe tariaanuudiigi bog ebesenii urgasanii zergeer tyyke bolno.

Kizaariin gazariin tasagiin (aigaztasagiin) egesen daalgabaritai zokilduulan kartoobko ba ogoroodiin tariaaniigi kimgadan karza baika kedelmeriigi ujalgata josoor dyyrgeke.

j. „urgaca kuriaalgiin negeç maşiina, negeç lokomobiil ba dvigatil, negeç traagtar çukala kereglek zasabari ygeigeer orkigdoko joso ygei gesen SSSR AKZ-iin ba Namiin TK-iin ene onii Main 24-nii togtooliigi byrin gyicedkeke jabadaliigi kangaka bolno.

Tariaakuriaalgiin ba ebese cabçaka maşiinanuudiigi ba traagtariigi zasaka kedelmeriigi tyynii çanariigi narinaar şalgaka jabadaltaigaar uul kedelmeriiin ekilkees urid 10 konogoos oroitol ygei dyyrgeke.

Kizaariin gazariin tasagaar togtooson azaliin noormiigi maşiina bykeneer byrin gyicedkeke.

k. Ebese kuriaalgiigi debisker ba ebesenii too kemzeegiin talaar ba men tyynçelen comoko bolzoriin talaar byrin gyicedkeke.

Siilos beledkeke tesebiigi cag bolzortoni byrimesen gyicedkeke.

l. Tariaanii yre bolbosorzo baisan yjede tariaanii kuriaalga ekilke ba tyyniigi bolon men tyynçelen ogoroodiin ideegi kuriaaka jabadaliigi (tariaa comolgotoi kamta ba ogoroodiin ideegi kadagalamziin gazarta zeeke) 35-40 konogoos yni bolon ygei duusaka, enyyntei negen kamta urgaca geelgetei temeceke ali bykii kemzeenyydiigi jabuulka: urgaca kuriaaka maşiinnuudiigi orooso geeke ygei kaircagtai bolgon zasabarilka ba tedeniigi zebeer aşaglan keregleke, bykiikuriaalgiin debisker deere koolos tarmaka, lodooniigi saitar ceberleke, comoogoo korioolko sakika kimagadaka g. m.

m. Urgaca kuriaalga ekilsenii syylde 6-10 daki ederee cabçasan tariaagaa comoko jabadalda oroko

n. Tariaagaa cabçasanii syylde zurgaadaki edertoni tariaa cokilgo ekilke ba tyyniigi 1933 onii Dekaabri 20-os oroiton ygei duusaka ceber sainaarcokiko, mekiinedeni orooso yldeeke ygei, cokison tariaanii todorkoi medee abça baika.

o. Byke tariaanii şirelgiigi togtoogdoson cag bolzortoni dyyrgeke jabadaliigi kangaka kemzeegiin traansportiin zebsegyydiigi ba taaruudiigi beledkeke ba zasaka tariaa comoko ba daiçalkii jabadaliin ekilke cagaas 10 konogoos oroton ygei dyyrgeke.

e. Ulas gerendee taria. tuşaaka tukai ujalgiigi terel tereleereni ba togtoogdoson bolzor dotoroo byrimesen gyicedkeke.

Tariaanii urgaciigi kulagain yriltiin jabadalaas narinaar kimagadaka (elivaatorta abaaçakiin urid molotiilkiin dergede çigneke, lodoon, deere cokison tariaagaa tere edertoni byri mesen zeeke, sakiuulçaniigi tomilko g. m).

p. Kabar zunii ba namariin kedee azaliin kedelmeride ujalgata josonii agronoomiin zaabariigi byrin dyyrgeke.

r. Namariin paariin kakalgiin tesebiigi togtoogdoson bolzor dotoroo çanar saintaigaar byrin gyicedkeke

s. Namariin tarilgiin tesebiigi agroteeknikiin byke zaabarinuudiigi byrimesen sakiza cag darui cem gyicedkeke;

ş. Byke zunii namariin kedee azaliin kampaaninuudiigi kerkin jabuulza baisan tukai todorkoi ba opiratiivno toocoo byridkel emkidkeke ba GTAK-iin ba kizaariin emkinyydiin togtooson bolzor dotoroo uul toocoo ilgeze baika.

(yrgelzeleliiini egleederiin dugaarta garka).

Sojoliin dobtololgiin froonto deere.

...desen sojoliin baiguulaltiigi yzelgede kandalaa jikedkeke.

...ndesen sojoliin baiguulaltiigi ...keer sonoskoogdoson sara do...n sojoliin dobtololgiin ke...meride yndesen sojoliin bai...ilaltada bykii salbarinuudaaraa ...ilalta bolgoko zorilgotoi bai...ini sonoskoson marşruuduud...on ile belei. Ynenii Mai 21-15 ba yrgelzelelni Mai 23-nii 17-do delgerengii marşruudni ...ogdoson jum.

...nyynde kabaadaka emkinyyd ...iin tyryyn ugtan abça sojoliin ...uulaltiin kedelmeride baisan ...amag zyilnyydee usadkakiin ...egte niitiin emkinyyd ba kol...çon bolon emçiin azaltaniigi ...aaka baisan şuu.

...enee eder tolilogdogço biçeg...in dokioonuud ene jabadalda ...iliin froontiin zarim salbari...diin kedelmeride oroogyi baisaniigi ileçelene.

2 dugaar marşruudiin 2 zyilde surguuliiin zilde beledkeke kedelmeride orokiigi sanuulna. Tyyn dotoroo surguuliiin zasabari negen çukala zyil bolkiigi zaana. Agiin aimagiin Urda-Agiin somonii surguuliigi daagça ba nutagiin namiin yyr ba somonii zeblel ene boltoro tere zyiliigi martazarkiood suukani tebçeşe ygei kerg. Surguuliiin zasabariigi menee kiigee ygei bol mene geseer ekilke ujalgata surgalgada saad tasaldal uçaruulza bolkoos gadna yne kilbaraar bodomzotoi nigtaar kiigdeke kedelmeri cagiigi kyrgeed kiike bol tebedel garan çanar ygei jike ynetei kedelmeri bolno geze medeze cagiigi aldaka ygei josotoi.

3 Dugaar marşruudta kaadra beledkeke jabadaliigi çukala-ça asan baina. Ilangajaa manai baidalda alban gzaruudta buriaad azalçadaas debşyylke ba yiledberiiin oronuudta buriaad kedelmeriçediigi elesyylke jabadal dutagdaltai lula respyyblikiin 10 ziliin oin gyicedeltei daşaramduulan ene talaar kubilalta kiike josotoi baisan. Borgoin sovkooz ba kleebstroin emkinyyd sojoliin dobtololgiin keregte oroo ygeini jaazaç tebçeze bolko ygei kereg baina.

Tus oronuudiin ketelberilke emkinyyd tolilogdoson biçegyydiin tukai tuskai ankaralaa tabika josotoi.

Sojoliin dobtololgiin marşruuduud kooson caarsan bişe. Namiin Mozkomiin diregtiiv men. Namiin oronii direegtiiv nutagiin emkinyydeer dyyrgegdeke josotoi.

Yndesezeryylke kysel bagaas bolno busa juu

...elenge. Borgoin „Ovcevood" ...kooziin kedelmeriçediin 60% ...aaduud bolboç alban kaagçad ...raa yndesezeryylke jabadal ...dutamag baina. 20 garan kyn...tedeken 2 kyn Buriaad ke.... Buriaad kedelmeriçedni ...kele oionkidoo medeke ygei, ...oorodoo jireze keregee bytee...ekedee tedegeceke jadalcaka .... Tiigedç bukgaalter Igyymnov ...aasiigi barigça Biikova gegçed ton jike koirog zantai buriaad kedelmeriçediin çukaia keregeer kandakada ygeç kelceke ygei zişeetei baidag baina.

Borgoin sovkoozto alban kaagçadtani buriaad azalçadaas debşyyleze yndesezeryyleke arga suuri baika juu gebel şanakada bailtai. Karaadç yzekede bukgaalter, tooco ketelegçedni, kladovşçiig tuşaaluudtani bygede orosuud, baina. Ede tuşaaluudiin zarimuudta juunda buriaad şudarga azalçanaa debşyylen surgaza bolko ygeib?

Bolkotoi baika. Borgoin sovkooziin nam profsojuuziin ba direegciini alban kaagçadaas yndesezeryylke jabadalda şuud oroko, nam zasagiin bodolgiigi dyyrgeke ynen kereg deere kysekele kereg baina.

L. Dorziin

Kleebostroido kedelmeriçedee yndesezeryylke suuri baika ygei

...ede ydiin kotiin Kleebstroin ...gada kamta 205 kedelmeriçen ...ine edenii buriaaduudni 12-...juu ali 6% bolko jum. Main ...diin yjeer 2 buriaad jireed ...lmeride orokiigi kysekedeni ...lmeri ygei geed bucaasan jum. Emkidkel ygeigeer jiresen jabuul kynyydiigi şalgan ygeigeer abkacanç geke arga ygei bolboç 6% buriaad kedelmeriçedtei baisan bodoto baidalni yndesen azalçadaas kedelmeriçediigi elesyylke bodolgiigi azal kereg deeree dyyrgee ygeini labtai.

Kleebotroin barilgiin ketelberilegçed kedelmeriçedee yndesezeryylke jabadalda şuud kandaka josotoi.

Gabriiil Zarbain

...karalaa tabika cagiigi aldabal kozomoo gemşelentei.

...a. Urda Agiin somonii 5 ziliin ...uli menee ziliin niuurta ...n ziliin zasalantai aad Ijyyni ...rtere jamarç kedelmeri kiize ... ygei baina.

...guuliiin zasabari kiikede ... cag menee baina. Ene yjede ...keliin kedelmeri buşuulan ...lza barilgiin daabaritan kedelke darkaçuudiigi olzo abaa ygei bol ebese tariaanii kuriaalgiin kaluun cagta jaaka geeşeb.

Surguuliigi erkilegçe Peşembiin ba somonii soveed surguuliingaa zasabarida şuud oroko ba aimagiin gegeereliin tasag fuskai zeeriigi eke tukai çamdaka çukala.

Tere ygei bol mene geseer surguuliiin ekileke cag orozo niitiin ujalgatai surgaalda tasaldal garka ajuultai cag bolood baisaniigi surguuliigi erkilegçe ba somonii soveed bykeer kaduugtii.

B.Dugariin
C.Dancaranii

Koito rajoonuudta paar kagalalga ba oroosoto tariaanii kuriaalga emkidkeke tukai

SSSR iin Aradiin komisaarnariin zəbləliin ba BK(b) N-iin Təb komiteediin togtool

BK(b) N-iin TK-iin ba SSSR-iin 1933 onii main 24 nii „Paar kagalga ba oroosoto tariaanii kuriaalga emkidkeke tukai gargasan togtooldo nemelte bolgon koito rajoonuudta namar ba kabariin tarilgada ceber paar kakalaka ton baga təsəbiigi mingan geegtereer enyynii dooroki josoor togtooko

Kizaar ba mozonuud	Byke seekteryydte kamta	Tyyn dotoroo: Kolkooznuudta	MTS-iin karijaata kolkoozto	Əmçətəndə	Bykii sesteemiin sovkooznuudta	Enyynees: Sovkoozuu diin narkomaadta	GT-iin narkomaadta
Leeningraadiin mozo	407	236	55	169	1,9	0,1	0.4
Baruun mozo	700	510	143	177	13	5,9	3,4
Moskvaagiin mozo	880	695	150	150	35	11,2	9,7
Goorikovskiin kizaar	2110	1150	850	960	9	2,5	4,2
Koito kizaar	211	180	14	60	1	—	5.3
Ivaanovskiin mozo	493	332	100	150	11	7,4	32
B.S,S.R.	399	200	90	190	9	6,2	23
Başkiiri	1048	735	310	180	133	126,4	4
Tataar	1006	800	360	180	26	15	7,4
Uraaliin mozo	1773	1400	690	100	273	255,2	10
Dunda Voolgo	2223	1540	980	200	483	439,2	8,4
Kazaagiin ASSR	905	717	400	6	182	169,1	2,2
Baruun Sibiir	2011	1453	788	100	438	421,6	3,4
Zyyn Sibiir	872	610	327	135	127	120,7	2,6

Nutagiin nam ba soveediin oorgonuudiigi ba GT-iin arkomaad ba sovkooznuudiin arkomaaduudiigi ujalgalni bol paar kakalgiigi ijyyni 25-aas kozom bişe dyyrgeke mən ijyyli 25-da Moskvaagiin Leeningraadin tataariin mozonuud ba Goorikovskiin kizaar dyyrgeke.

Ivaanovskiin mozo, Baruun mozo, BSSR ba Dunda Voolgo ijyyli 1-de dyyrgeke, Başkiiriin ba Koito kizaar ijyyli 10 da dyyrgeke, Baruun Sibiir ba Kazagstan; ijyyli 20-do dyyrgeke, Yraaliin mozo, aavgusta 1-de, Zyyn Sibiir aavgusta 10-da dyyrgeke josotoi.

Koito rajoonuudiin bykii sovkooznuudiin ba kolkooznuudiin oroosoto koolosto tariaanii cabçalgiigi 17-20 konogiin bolzorto dyyrgekeer togtooko.

Leeningraadiin, Moskvaagiin Baruun mozo ba Ivaanovskiin mozonuud, Tataariin, Koito Kizaar, Gorikovskiin kizaariin ba BSSR-iin nam soveediin arkomaad ujalgalkani: bykii tariaagaa booko begeed, Yraaliin mozo, Dunda Voolgo, Başkiir, Baruun Sibiir, Zyyn Sibiir ba Kazagstaan bol tariaaniigaa 3-nii 2 kubiiigi booko jabadaliigi kangaka.

Kolkooziin seektoriin tarilgiin kuriaalgada beledkeke ba enyynii dooroki keregseliigi cugluulkiigi namiin, soveediin oorganuud ba GT-iin arkomaadiigi ujalgalakani:

Mozonuud	kombaijernuud	styrvalineeryyd	linotirebilçiguud	sloozno molotiilkiin maşaniisatnuud	tariaa booko kedəlmeriçed
Leeningraadiin	—	—	1720	700	300
Baruun mozo	—	—	2830	600	400
Moskvaagiin	—	—	1240	990	900
Goorkivskiin kizaar	—	—	1270	685	1500
Koito kizaar	—	—	300	50	100
Ivaanoviin mozo	—	—	2000	845	400
B S S R	—	—	1300	1400	2000
Başkiiriin mozo	290	290	—	600	2000
Tataariin mozo	270	270	—	380	500
Yraaliin mozo	2000	2000	1270	2000	6500
Dunda Voolgo	1900	1900	—	3600	800
Kazaagiin A S S R	1100	1100	—	1500	8000
Baruun Sibiir	2300	2300	650	400	9000
Zyyn Sibiir	60	60	45	1260	1600

S S S R-iin A K Z-iin tyryylegçe
V. Moolotov. (Skriaabin)

B K (b) N-iin T K-iin sekritaar
I. Staalin.

Klaara Ceetkinii kədəələlgən deere

Moskvaa, 27(T). Ijyyniiin 22 iin ədəriin 5 cag 40 minuutada egeel syyliin kəndətə karuuliin uridaki karuulda nək. nək. Piatniicki Lozovski, Şveernik, Bylgaanin gegçed zagsada. Tyynii syyleer taban minuuta əngərəmseər mən kəndətə nək. nək. Staalin, Moolotov, Andre Martii, Friic Geekkert, Voroşiilov, Sen Katajaama, Ordzonikiidze, Bela Kyn gegçed zagcaba.

Mən ijyyniiin 22 ədəriin ydeşiin 5 cag 50 minuutada kəndətə ba ceregiin karuuluud kuriaagdaza, uidkariin maarş tatalganii abiaan dooro nək. nək. Staalin, Moolotov, Voroşiilov, Kaliinin, Ordzonikiidze, Geekkirt, Bela Kyn, Piatniicki, Jaroslaavski, Katajaama, Koraalov gegçed bolbol ulaan bys kuçalgatai krimaacalagdasan kyyriigi ergəəd zəbləlyydiin baişanaas gazaa teeşeni gargaba. Uidkariin proceessi bol Kubiskaliin talmai deegyyr algas garça Ulaan talmai teeşe şilzen oçobo. Kyyrte kaircagiin tyryyn ujalaa cecegyydiigi ba Klaara Ceetkinii şagnagdan absan ulaan tugiin ba Leninii kojor oordinuudiigi abça jabalcana. Kyyrte kaircagiin ara talada nəgçəgçiin tərəlkitəd ba ton dətərkei nəkədəni, tyynii syyleer BK (b) Namiin TK, TKK, Kominteerniin Gyicedkom, Profinteerniin Gyicedkom, BK (b) Namiin MK ba MKK iin geşyydyyd, kuuçanii bolşoviigiin bəlgemiin geşyyd, ulas teriin kaatarzan jabagçad Moskvaa, Leenigraadiin yiledberinyydiin kədəlməriçediin təlsələgçəd jabaldana.

Zəbləlyydiin baişanaas Ulaan talmai oçozo bykii zam deereni dyyren ziriigeed Moskvaa Leeningraadiin kədəlməriçediin təlsələgçəd gudamza gargan zagsaba. Tedener bol kuurcagiin deereni ujagdasan ulaan tuguudaa tongoilgobo.

Ulaan talmai deere jabagan, morin ba artileer ceregyydeer byridesen kəndətə karuul zagsangi.

Ulaan talmai deereki Leeninii Movzolein kazuuda kyyrte kaircagani ulaan postaamint deere tabigdaba. Ulaan tugta komanditrnuud bol Klaara Ceetkinii ordinuudiigi bariaad postaamintiin kazuuda zagsaba.

Leeninii movzolein tribyyn deere nək. nək. Staalin, Moolotov, Kaliinin, Voroşiilov, Kyibeşev Ord zonikiidze, Andreejev, Piatniicki, Kryybski, Şveernik, Bela Kyn, Martii, Geekkert, Katajaama, Jaroslaavski işe busad garaza zogsobo.

Sen Katajaama bol uidkariin miitinge neebe. „Mənəədər—geze Katajaama kelebe—bidener bol proletaariin keregiin təlee temeceze jabasan kuuçanii temecelçede syylçiingee kubiskaliin egəlgiigi egçə bainabdi. Manai Klaara bol imperaliizmiigi esergyycen proletaariin kubiskaliin təlee, socialiis bəlgəmiin təlee temecegçediin ekin zergede zagsan jabasan juma. Kədəlməriçenii kələləəndə ekin tyryyçeer kabaadalcamcaaraa aikabtar jike çig zorig ba şu.iarguu çarmai'ta yzyylsen baina şuu.

Klaara bol imperaliis dain ceregiin yjede tyyniigi esergyycen temeceze, dai kiikiin taliigi barimtalsan kojordugaar internacionaaliigi kara mengeer temdeglesen baina. Ceetkin bol eeriingəə suudaliin syylçiin ədəryyd boltor kədəlməriçən angiigi kapitaliizmiin darlaltaas çəlsəlzə proletaariin digtatuuriigi baiguulkaar oroldozo jabasan şuu. Mənəə Klaara bidenii dunda ygei tyynii suuriigi byrziitenii ba faşiizmiin ulasiigi esergyycen temecegçe keden milijoon şine şine baatarliguud ezelne. Klaara Ceetkinii duradkalda zoriuulsan uidkariin miitingiigi neegdesen deere toolood, Kominteerniin Gyicedkomiin zygees yge kelekiini Andre Martiiida tailbarilanam".

Andre Maartiin yge

Klaara Ceetkin bolbol cuutai temecelçe, kubiskaiça proletaariin kuuçanii udaridagça mən baisan juma. Komuniis Internacionaaliin Gyicedkom bolbol əəriingəə kamag bykii nasa ba ami bejiigi socialiizmiin ilaltiin təlee temecelde zoriuulaad mənəə bidenees kolodoson çamada syylşiingee egəlgiigi egənə. Klaara Ceetkin! Çi bol tabin zilees deeşe bolson temecel dotoroo proletaariin keregiin kolnoos kazaişagyi bata jabasan çi, ene kazaişagyi bata jabadalaa syyliin amiigi aldatar kadagalba çi.

Klaara Ceetkin bol manai aguu jike bagşanar Maarks—Eenglisiin saraatnig mən. Sociaal—demokraaduudta kamzasan tere cagaas koişo çi Klaara ekindygeer reviizçeniigi esergyyseze eris temecel yildesen baina. Çi bol 1914 ondo şatasan sociaal—imperaliistanariin tuimariigi suladkaza Leeninii soraatnig bolon çadasan baina çi. Çi Klaara idebkitei internacionaliizma yzelten mən bolzo imperaliizmiin dainiigi esergyysen temecesen çi.

Ogtiaabriin kubiskaliin ədəryyd te Rosii orondoki ilalta proletaarnariin zygte zagsaza, tere gese nees koişo SSSR ulasiigi əməərəgçediin udaridagça bolzo jabaasan çi. Germaani ulasta nojaabriin ədəryydiin əngərsənii syyleer çi bol germaaniin zaluu komuniis nam teişe zamaa olozo, tyynii zergede bagtalsan oroson çi, negete tere zamdaa orosonoos koişo komuniis internacionaaltai kolboldon barilcaldaza tyynde kamag bykii kyçe çadalaa egəəsen çi. Francuuziin socialiis namiin kural deere tus kuraliigi bykiideni komuniis internacionaaltai negedyylkeer oroldooson çi. Deelkeidekinin deere bolson ajuumşagta jike dainii syyleer gancakanla kubiskalça prolitaarnariin munduu tomo gar versaaliiin gereegi bisa cokizo çadana geze fraansuuziin ba germaaniin proletaarnuudta karuulaa asan zi.

Itaaliin komuniis namiin Mylaan kotiin kural deere centriistenyydiigi buta cokizo çadaa asan çi. Əəriingəə kəgçən nasan bolsonii suladalgiigi kariin kyçeer zaisuulan çi bol əngərəsən zunii aavgusta sarada germaaniiin reikstaag deere yge keleze faşiisamiin bodolgotoi niuur niuuraaraa tulaldaasan çi. Əəriingəə nasanii syyliin ədəryydte sociaal—demokraad kədəlməriçediigi tyynii mekeçe udaridagçadaas multalan abka keregte zoriuulsan biçeg biçeze baigaasan çi.

Temecelçe nəkər aa! Kurcadaza bykii angiin temecel bol proletaar aradaas egeel çarmaicatai kyzeelel ba Leeninii ilerkei mederel erize baisan tere yje momeentede ekel jireze bidenii zergees çamaigi kolduulba. Bykedelekein darlagdasan arad olonii zygees çinii tabin ziliin torşo dotor bata bariza jabasan ene tugiigi kyyriinç deere tongoilgon eesədiingəə syylşiin egəlgiigi çamadaa egənəbdi, ene manai tongoilgoson ba çinii bata bariza jabasan tug bol delekein zurgaanii nege kubi deere ilan kiiskeze çadagdasan ba caaşadaa çama mete zorigtoigoor kiiskegdekeni zaicaşagyi. Çinii duradkal bol jiree edii yjetenii ilaltiin tug bolzo egeg. Bajartai Klaara! Çinii bykeli nasan dotorəo kycesen temecesen kereg bətezə baina, zailşagyi bətəkəl!"

Nək. Geekkertiin yge

Klaara Ceetkinii niuuraar germaaniin proletaarınar ba bykedelekeidekinii azalçad bolbol çadamgai temecelçe ba aldarta udaridagçaas tasarba. Klaara Ceetkin bolbol kaizertanii germaaniiin paldai bolko Biismark kaanii kədəlməriçən angiigi ilaza çadakagyigee meder sen tere yjede 1878 ondo germaaniiin kədəlməriçənii kədələəndə oroİcoson belei. Biismark kaanii, socialiistanarta esergyy kuuli zarçamtai temecelden sociaal-demokraadtan bol delekei deere ekindygeer kədəlməriçənii nam bolzo çadasan baina. Ene terrorolo kuuli zarçamiin ədərəəs koişo tabin zil əngərbə. Ene bol socialiizmiin ynen sedkilte temecelçe bolko Klaariin manai zergiigi oroilon udaridaza jabasan temeceliin ziloyyd mən azai. Mənəədər bolood baikada tere temecelçiin kuurcagiin əmənə bidener zagsaad bainabdi. Ende, Kreemliiin kaniin kazuuda nasandaa bata bəgəəd Klaariin bagşa bolson ariuun cambagaata Leeninii oiro manai Klaariin kyyr kadagalagdakani. Ilan jaangça proletaariin eke oronii naislal tolko Moskvaa kotiin zuugaad mingan proletaarinar bol Klaariigi syylçiini zamaar ydeşeze baina.

Bidende Klaariigi əgsən, bidende Kaail Maarks, Friidrik Eengliigi əgsən gərən bolko Germaani bol mənəəkən yjede çusata faşiizmiin ula dooro orşood aakilaza kebtene. Ene çusalig faşiizm bol marksiizm ba delekeidekinii bolşoviizmiigi „ygeikiikiin" zoriigo tabiaad baina. Kyren şara bəlegtə faşiis aluurçadiin tusalamzaar, sociaI-demokraaduudiin ceizeete kuuralga mekelelgiin açaar əməkirzə bykii germaaniin kapitaliizm, əzə zə çaşalsan jyynkerten bol kədəlməriçən angiigi çangaar cokiko əşəə nege arga olgogdobo. Klaara Ceetkin bolbol Biismark kaanii zygees socialiistanuudiigi kuuliiin gadaatei geze sonoskood kaşaza kabçaza baikada oroson social demokraad namani kubilan tərəke ba kuuran mekelke zam teeşe şuud oçozo jabsiini əni kada medesen jum şuu. Iime deerees Klaara bol dain cereg ba faşiizm kojorto zamiini ariigaza əgsən ene namaas (social-demokraad namaas) delekeidekinii dain ceregiin yjede garça, əəriingəə bucalma koro ba kurca yge kojoriigi tere namiin udaridagçadta esergyylen kanduulsan juma. Socialiistanuudta esergyy kuuli zarçamiin butaran sandarsaar 43 zil bolson, ene yjees koişo mənəə boltorki cag dotor social-demokraaduudaas juun ylee geiçe bee? „Tyynii manlai udaridagçad bol „manlain" kəl makabadta səgədən asaldaba" — geze manai Klaara syyliin ədəryydte biçeze baigaa.

Kuuran mekelkiin bodolgo, social-demokraadiin udaridagçadiin yzel surtaliin buzaral metenyyd bol kədəlməriçən angiiin əkeliin karşa daisan bolko faşiis Giitleriin kəliini teberze oroko keregte social-demokraad namiigi kyrgebe. Klaara bol nəgçəkiingəə kojor konog urida ijyyniiin 18 nii ədər mekelen kuuragça social - demokraad namiin aibiin dansa dotor „bykiide aldagdaba nen tyryyn sezkel engə aldagdaba".

Germaani ulasiin milijoon proletaarinar ba byke delekein keden milijoon azalçad bol bideneəs kolodoson udaridagça manlain əmənə uidkardan şanalan tongoino. Ceetkin bol keding nasandaa kaanaç baisan cagtaa manai tugiigi aldar gabijaatai bolgoko geze oroldoson azai. Kədəlməriçən angiin keregte itegeltei bata baisanii yliger tyykede bagtalsan oroson şuu. Darlagdasan buurainariigi çələə erketei bolgoko şunal internacianaliizmiin gynzegii yzel proletaariin keregte duralalga bol Klaariin dotor dyyren çimegdesen jum şuu. Manai angiin daisadta karşaar ba korotoigoor kandaka jabadal Klaariin dotor aguu jike baisanzai. Klaariin ede bykii çanaruudiigi proletaarinar kezeedeç martaka ygei.

Germaaniiin proletaarinariin syyliin korin ziliin tyyke bol gabijaata temeceliin tyyke baika aadla sociaal-demokraaduud bolon reformiis profsojuuziin udaridagçadiin açaar kooson manuulkai bolgogdoson baina. „Germaaniiin profsojuuznuudiin kətəlbəriləgçəd bol delekei deere kereg ygei zonuud mən" geze Klaariin kanisoraatnig Roozo Liygsembyyrg 1917 onii dekaabri sarada kelsen baina. 1918 onii germaaniiin kubiskaliin koontorkubiskalda (kubiskalda esergyyde) ilagdaka jabadaliigi sociaal demokraaduud emkidkesen baina. Eeberte şeidemaantan bol Kaarl Liibkneekt ba Roozo Liygsembyyrg kojorligi alakaar kələsələə Eeberte ba Şeidemaantan bol mənəə germaaniiin azalçadiigi terroordozo baisan bandiiduudiigi tiike cagta kələsəən zebsegleed ugluugiin caanaas tabisan. Noske Cergiibeli—ede nerenyyd sociaal-demokraaduudiin çusalig nokoinuudiin nerenyyd mən bəgəəd mənəə tereniigi faşiisiin aluuriçad oroldosotoigoor sazaaza baina. Zeveriing, V[...] gegçed (sociaal-demokraadiin [...]ridagçad) bol kədəlməriçənii [...] təlsəsə kyçe kələsiigi tonon [...] tyryynee orson. Leipart ba Gr[...]mon—ede bol sandargal buta[...] ba ştreirbeikerlelge kədəlmər[...] angiin dunda kiize germaan[...] profsojuuzuudiigi faşiistana[...] medelde egegçediin neres [...] Sociaal-demokraadiin udaridag[...] iime.

Sociaal-damokraaduudiin zyg[...] byrzyitenii zakidaliigi gyiced[...] kədəlməriçediigi kuuran mek[...]ze kojor angi bolgon tasal[...] teryygeeree (tasalalgaaraa) [...]litaariin ilaltata temeceliigi u[...]tuulsaniini syleer tinaansiin k[...]taal bol ulasiin zasagiigi ga[...] abkiin daalgabari nacionaal-so[...]liistanuudta əgəbə. Enyygeer [...] galzuursan nelenkii terroor [...] tiigi kizaargyi məkeleke faşi[...]nuudiin jabuulga eki tabigda[...] şuu.

Sociaal-demokraaduudiin pog[...] koinorto kədəlməriçənii kədə[...]nii sandargal ekilkiigi daalga[...]san bəgəəd mənəə tyynii ec[...]kiin kereg faşiisiin aluurç[...] daalgagdaba.

Caaşadaa nək. Geekkert [...] ile todorkoi ba kyçetei yge[...] deer odoonii Germaaniin baid[...]gi todorkoilzo faşiistanuudiin [...] gees ama aldasan çələə erk[...] niitiin zargaliin orondo aza a[...] sandaralga kədəlmeriçed az[...]diin barimtanuudta alalga to[...] go kədəlməriiin təleəsiigi k[...] ga kedəlməriçediigi azalaas k[...] gə eləskələn jadaral əbeçən t[...] kedəlməriçənii emkiigi sanda[...] soveedte esergyy ceregiin idk[...] kyn tərəlkitənii tyykede byte[...] niigi ygeikiilge Germaaniigi [...] lar cagiin baidalda bucaaiga[...] giin gaşuudalta yzegdelyyd g[...] baina. Ede bygede bol faşiiz[...] ezəmdesenii yre mən.

Iime sistieeme bol sociaal-f[...] bodolgiin tusalamzaar nocoto[...] beledkel jabuulsanii eceste to[...] ko erketei bolson şuu, Ene [...] teeme bol ojoorgyi karankui n[...] ryy abaaçana. Ene baidalaas [...] kiin gancakan yyden bii. Ene [...] bidende Klaariin zaasan-so[...] Germaaniiin soveeduudiin k[...] Germaaniiin kubiskalça prol[...] rinaar aldar gabijaata germaa[...] komuniis nam ba tyynii [...] komiteedeer udariduulan ja[...] zuuraa bidenii təlee Klaariin k[...] bygediigi saişaanabdi. Ende k[...] cagtaç kadagalza baisan k[...] zuugaad mingan zonii əm[...] bide germaaniiin komuniist[...] bol faşiizm ba tedenii tusala[...] diigi nugadaraza kəl doroo [...] see ygei cagtaa negeç minu[...] ami əəsədiingəə daisadu[...] olguulal ygei temecekebdi [...] erkim kəndələgdədəg udarid[...] çamada ygee əgənəbdi. Ger[...]niiin proletaarnar bol manai u[...] tuguudiigi Germaani dotor il[...] taigaar kiiskyylkiin bykii nək[...]liigi tokiolduulna. Kezee [...] cagta Germaaniiin zəbləlyy[...] ekindygeer kuraliin yyde nee[...] kede çinii kuurcagiigi Kreem[...] zonii kazuugaas abaaçaza ty[...] legçiin suuri deere tabikabdi. [...]re cagiin jireter çinii ceeze s[...] raşagyi zorig bol bideniigi te[...] cel teeşe duudaka.

Nəkəəd aa! Klaarataigaa syylç[...] kiigee amarçalaicajaa Daisan [...] şe Rot froont, Klaara! Urig[...] dabkigtii! əşəə dakin dabk[...] nəkəd aa!"

Geekkertiin ygiin dyyrem[...] miitingiin tyryylegçe Sen Kata[...]ma bol Bykekolbooto komu[...] bolşoviig namiin Təb komitee[...] zygees yge kelekiigi nək. Mo[...]tovto yge əbəbə.

Nək. Moolotov bol kubisk[...] baatariin kerkin temeceze jab[...] nii tyyke namtaraas abça [...] keregiin jike gen udkatai bol[...] temdegleed, SSSR iin keregte [...] kin oroldoson tukai todorkoi[...] Tyynii syylde nək. Kryypska[...] cokoibo.

Uidkariin miitinge dyyrebe. [...] keestr bol uidkariin maarş [...] san zangaaraa. Nək. Staalin M[...]lotov, Kaliinin, Marti, Geekl[...] Sen Katajaama, Voroşiilov, Or[...]nikiidze, Kyibeşev, Andree[...] Kryypskaajaa, Piatniiski geg[...] kuurcagtai kabtagaigi kreeml[...]kaniin kazuuda abaaçaba.

7 cag 30 minuutada kreeml[...] kaniin kazuuda yker buu gu[...] dakin duugarba. Klaara Ceetk[...] kuurcag kuçagdaba.

Kedii minuuta əngərsənii sy[...]de ceregiin kəndətə karuul [...] Moskvaagiin olon azalçad Leen[...] movzoleigi algas garba. Ul[...] talmai deegyyr 300-gaas de[...] mingaad Moskvaagiin aza[...] garaba.

Soveedto esergyy Aangli-Japoon-Germaaniin dabiraldaan

Neregyi ulas tukai asuudal

Loondon, 28 (T). Delekeidekinii ekonoomikiin konfireenciin azakuin komisaar baiguulagdasan zokildon gui baidaliigi açagyi jikeer tokioolduulan asuudaliin tusalalcaka komiis bolbol kaaltatai (niuuca) zasedaani yildebe. Tyyn deere Japoonii təlsələgçə bol aza yiledberiiin gee gərənii zygees məngəzyylen tedkekiin majagtai sisteeme barimtalsan nege ulasiin (jamar ulasiini nerelke ygeib gebe) meetedyyd tukai asuudal tusalalcaka komiisiin kelceende oroko geişe uu ali ygei uu geze asuuba.

Germaaniiin təlsələgçə Posse bosozo neregyi bəgəəd bygedede saitar ilerkei ulas tukai asuudaliigi cag darui tabisandani japoonii təlsələgçiigi magtan saişaaba. Germaaniiin təlsələgçə Posse gegçiin batalamzaar „byke azayiledberi ba naimaa kudaldaani gərənii medeleer şalgagdaza baisan tere ulasta zokistoi sain baidal naimaanii talaar bujuu ali tamuuzanii tariifiin talaar tokiolduulka tukai kelcee batalagdakani jikeken sezegtei baina. Ene ulasiin kaişan geze yzemzelkiini medee ygei aadla gərənii məngəzyylelgiin sisteemiigi boliuulka tukai kəərəldəə kapitaliis ulasuud koorondo jabuulkani berketei" baina.

Aangliiin təlsələgçə bol neregyi nege ulas tukai asuudal ilerkeigeer tabisandani germaaniiin ba japoonii təlsələgçediigi magtan saişaagaad ene ulas tukai asuudal tusagaar tabigdana. Kapitaliis ulasuud bol tyryyşeer əəsəd koorondoo zəbşəldəəgəə olko josotoi.

Sedeed yzeke duratai bol yzeg

Moskvaa, 28 (T). „Praavda" sonin bolbol „Soveedto esergyy Aangli-Japoon-Germaaniin koş koroldoon" gesen garçagtaigaar naimaanii zokiştoi baidal tokiolduulka tuşaa baiguulagdasan tusal-komiisiin kaaltatai zasedaani tuşaa TASS iin medeeceliigi toliloko zuuraa korotoikon şyymzelel kabcargalcana.

Şyymzelel dotoroo „Praavdiin" biçekeni: „ekonoomikiin konfireence deere Loondon kotodo suuga germaaniiin təlsələgçəd bol nege garaaraa Gygenbeergiin sonoskoson memoraandymiigi koloduulka zuuraa negəə garaaraa „buruuşaagdasan" memorandym deere yndeselegdesen bodoto jabuulgiin (praagtikiin) duridkaluudiigi oruulna. Ekonoomikiin konfireencedeki germaaniiin təlsələgçə Posse bol „neregyigeer" kelee kadamni tere ulas geze taagdaka oilgogdoko ygei tiime tula ygiin caaguur Rozenbeergiin uta çiken karagdaka ygei geze sanaanda bodono. Negəə neregyigeer kelee kariuucalga ygei baika geze bodolcono.

„Neregyi ulastai" bujuu Soveed Sojuuztai karilcakadaa açagyi jikeken zokiloлgui baidal tokiiolduulkiin priincipiigi Germaani barimtalkadaa byke Germaaniiin maşiina yiledberiiin 90% edleliini „neregyi" ulas keregleze gedesiini tezeedeg geze martaka kereg ygei. Ceregiin talaar Soveed sojuuzda dotolon oroko gesen germaaniiin faşiistanuudiin təsəb kendeç niuuca bişe. Mən basa germaaniiin faşiisiin interveence kiikee jaaradag şaltagaanç ilerkei, juub gekede gəşkize baisan kyreseni nimgeken. Germaaniiin faşiizm bol nege avantiuuraas, negəə avantiuura teeşe medeegyi oçono. Rozenbeergiin zyydenii təsəb deere bykii zasagiin gazariin soninuud suuza baina. „Ondiizə sergesen" Germaaniin bytəelçed bol dətiin baidaliigi emkidkəze çadakaa boliood ukaagan teerieed baina. Gancakani uuragani, kabadasan tolgo dotor „Soveed Sojuuziigi ezemden nələəgəə delgeryylke" uçar baidaliigi tokiiolduulkiin təsəbyyd tərəzə çadana. Soveed yzeke duratai bol yzeg"

Ив ва «Бурправда» и «Ун[...]
Бурлит 32